

A kortárs zene ünnepe Budapesten

(Az Új Zene Nemzetközi Társasága, az ISCM idén tavasszal Magyarországon rendezi meg a kortárs zene ünnepét. Mivel ilyen méretű modern zeneünnep még soha nem volt nálunk, a részletekről kérdezem Csébfalvi Évát, a Magyar Zeneművészek Szövetsége ügyvezető titkárát.)

— Az Új Zene Nemzetközi Társasága 1922-ben alakult Salzburghban. Létrehozói közt olyan nevek találhatók, mint Schönberg, Alban Berg, Webern, Bartók és Kodály. Célja a legújabb zene propagálása, bemutatása. A magyar szekció érdemben 1932-től tevékenykedik a társaságban. Közben voltak megszakítások, többek között 1940-ben, amikor először döntöttek úgy, hogy Magyarország rendezze meg ezt a zenei fesztivált. A háború közbeszólt. Minden évben más-más ország vál-

lalja a zeneünnep megrendezését. A Magyar Zeneművészek Szövetsége, mely egyben a nemzetközi társaság magyar szekciója március 20—26. között ad felthont a kortárs zenének. Felhívásunkra 37 országból 457 kotta érkezett be. A Jeney Zoltán elnökletével működő nemzetközi zsűri választotta ki végül a műveket, amelyekből a Magyar Program Bizottság a műsort összeállította. A nemzetközi vezetőség engedélyével március 26-án a magyar szekció még egy külön koncertet állíthatott össze; többek között a szovjet Holcscevnjykov, aki már háromszor nyert zeneszerzőversenyünkön, a kubai gitárművész és zeneszerző Leo Brouwer vagy a bolgár Simeon Pironkoff alkotásaiból. A művek előadói, egy lengyel vonósnégyes kivételével, mind magyarok. Köztük a Rádió Szimfonikus Zenekara Vető Tamás, a Savaria Szimfonikusok Petrő János vezényletével vagy a Kodály-vonósnégyes.

A kortárs zene ünnepe — melynek egy része a Tavaszi Fesztivál keretében zajlik — megnyitó koncertje kapcsolódik a Liszt-évhez is: részben a korának modern zenéjére oly nyitott mester kései művei csendülnek fel, részben a tavalyi zeneszerzőversenyünk díjnyertes alkotásai, melyek variációk és fantáziák Liszt témákra. E koncert része lesz az ünnepélyes díjkiosztás is.

Érdekesség még a Báb-színházban a kortárs művek alapján született báb-

játékok bemutatója 24-én, vagy a szentendrei kirándulás, amelynek során a Zeneművészek Szövetsége Zeneszerző és Zenepedagógiai Szakosztálya gyerekek előadásában pedagógiai művekből tart bemutatót. Színfoltja lesz az ünnepnek a jazzkoncert 22-én Gonda János és Szabados György új műveiből.

A Zeneműkiadó — a világon először — meghirdette a legjobb kották verse-

nyét. A Kultúra Vállalat és a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületével közösen rendezett tárlat a Budapest Kiállítóteremben látható majd.

A kortárs zene ünnepére eddig 150 külföldi vendég jelezte részvételét a világ minden tájáról: zeneszerzők, a nemzeti szekciók küldöttei, újságírók, kiadók, rádiótársaságok képviselői.

(Jálics)

Kell-e rettegnie Bacsó Péternek?

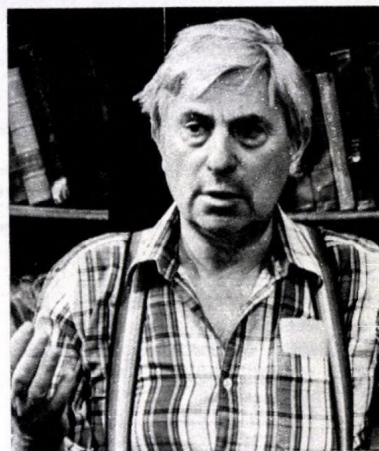
(„Fejünk felett lebeg Damsoklész kardjaként február 15-től a Mafilm újárrendszere, amelyről számszerűleg semmi konkrét dolgot nem tudunk, de tele vagyunk szorongással” — nyilatkozta a minap Bacsó Péter.)

— Most rettegn?

— Harmadik éjjel nem alszom — mondja Bacsó Péter. — Nem tudom a dolgok kimenetelét. A szorongásunk teljesen jogos, a minap értesültünk róla, hogy egy magyar film kétmillió forinttal többbe kerül majd az új árrendszer szerint. A stúdiók — külön-külön — ötvenhat millió forintot kapnak négy filmre egy évben. Így tehát stúdióként már nyitásból nyolcmillió forint hiányzik...

— Miért csak az információs vetítésen szerepelt a Hány az óra, Vekker úr? című filmje, a versenyben miért nem vett részt a Játékfilmszemlén?

— Több mint egy éve mutattuk be ezt a filmet. Ezalatt jelentős nemzetközi pályát futott be, s úgy érzem, nincs értelme a

versenyben részt venni. A Dialóg Stúdió amúgyis öt filmmel versenyzett. Nem akartam vállalni egy ilyen versenynek a feszültségeit. Fáradt voltam.

— Milyen filmről tárgyal most?

— Banánhéj keringő a címe új filmemnek, amely mai groteszk tragikomédia lesz. Operatőr: Andor Tamás, a főbb szerepeket Udvaros Dorottya, Básti Juli, Tordai Teri, Garas Dezső és Melis György játsszák.

(baló)

Vannak színészek, akiket mindenki tisztel és szeret: a közönség, a szakma, kollégák, kritikuskok, nézők. Ilyen volt Pécsi Sándor. Halála után tizenhárom évvel jelent meg az első, munkásságát összefoglaló könyv a Múzsák Közművelődési Kiadó jóvoltából.

Cserje Zsuzsa Pécsiportréja úgy ad világos, áttekinthető képet egy bonyolult, nagy művész pályájáról, hogy kitér annak elcsúszásaira is. A pálya csak látszólag halad simán és egyenletesen a Várkonyi-féle Művész Színházról a Madách Színházig. Pécsi Sándor színészletének legnagyobb paradoxona: alkata a piknikus és kedélyes külső mögött szenvedélyes és szemérmes hőszerelemes

KÖNYV: PÉCSI SÁNDORRÓL

rejtőzött — ez az ellentét feloldhatatlannak tűnt. A drámai vénát nála olyan ősi, elementáris komédiázó kedv ellensúlyozta, amely egyértelműen a vígjátéki szerepkörre predesztinálta. Ő volt az ideális Molière-szolgá: Scapin, Sganarelle, ő volt Shaw Mendozája és Dürrenmatt nagy Romulusa. És ő lett volna az ideális Falstaff! De másik végletként ő a megnyomorított, kiszolgáltatott, tragikus sorús kisember is: Németh László Papucshőse, Schiller Ármány és szerelemének Miller muzsikusa.

A nagy paradoxont egyetlen szerep oldotta föl, amely pályájának is csúcsa lett:

Eddie Carbone, Arthur Miller Pillantás a hídról című drámájának főhőse. A kiugrás egyben a nagy próbatétel is. A visszaemlékezésekből kiderül: sokan életveszélyes vállalkozásnak tartották Ádám Ottó szokatlan szereposztását, a Pécsi alkatától eltérő szerepkört. A siker kettejüket igazolta. Az örökmozgó, nyugtalan Pécsinek saját fizikumát kellett visszafognia, hogy az egy tömbből faragott, tökéletes alakítás létrejöhesse. Ilyen legendás színész—szerep találkozás azóta is kevés akadt a magyar színpadon.

Pécsi Sándornak másfajta legendája is volt: érdeklő-

dése a maszkok és kellékek iránt. A maszk szerepépítkezésének kiindulópontja. Saját bevallása szerint előbb a figura külső formája született meg benne (gyakran le is rajzolta), és ehhez társult a belső felépítés.

A magyar színház örök vesztesége, hogy nem lehetett Falstaff. A IV. Henrik próbái közben, 1972 őszén állt meg a szíve. Előző nap még kézen állt a színpadon, és másnap reggel megölte egy elszabadult vérrög. 50 évesen.

A sok fotóval illusztrált könyv értéke a színész naplója, amely eddig hozzáférhetetlen maradt a nagyközönség számára.

Ézsiás Erzsébet